

CUMHURİYET SENATOSU

TUTANAK DERGİSİ

47 nci Birleşim

13 . 4 . 1978 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	Sayfa		Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	264	4. — Tabii Üye Mehmet Özgüneş'in, Kültür Bakanlığında yapılan bazı tayinler hakkında gündem dışı demeci.	272:273
II. — GELEN KÂĞITLAR	264	V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER	273
III. — YOKLAMA	265,273	1. — TBMM eski üyeleri hakkında Kanunun Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 1/32; C. Senatosu : 1/554) (S. Sayısı : 768).	273
IV. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI	265	VI. — SORULAR VE CEVAPLAR	273
1. — Samsun Üyesi Şaban Demirdağ'ın, Karadeniz tütün piyasası ve tütün üreticisinin durumu hakkında gündem dışı demeci.	265:266	A) Yazılı Soru ve Cevabı	273
2. — İstanbul Üyesi Fikret Gündoğan'ın, 1978 yılı devalüasyonunun kaçınılmazlığı hakkında gündem dışı demeci.	266:271	1. — Cumhuriyet Senatosu Rize Üyesi Talât Doğan'ın, Doğu Karadeniz bölgesinde yapılması önerilen çay fabrikasına dair soru önergesi ve Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Martacı'nın yazılı cevabı. (7/874)	273:274
3. — Anta'ya Üyesi Reşat Oğuz'un, Anta'ya'nın Kaş ilçesinin Kalkan kasabası halkının derdlerini Hükümete duyurmaya dair gündem dışı demeci.	271:272		

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Cumhurbaşkanıca Seçilen Üye Metin Tokar, ambargo konusunun Amerikan Kongresinde görüşülmeye başlandığı şu günlerde büyükelçi tayinlerinin yapılmamasının zararları ve Amerika'daki Türkleri ambargo konusunda harekete geçirme;

Giresun Üyesi Hayrettin Erkmen, Anadolu Ajansındaki kanunsuz hareketler;

Konularında gündem dışı birer demeçte bulundular.

Rahatsızlığı nedeniyle izinli bulunan Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur'a, Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı'nın;

İzinli olarak yurt dışına gidecek olan Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı'ya, Devlet Bakanı Enver Akova'nın;

Görev ile yurt dışına giden;

İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu'na, Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir'in;

Devlet Bakanı Hikmet Çetin'e, Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'nun;

Vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkereleri;

TBMM Birleşik Toplantısının, gündeminde bulunan işleri görüşmek üzere 12 . 4 . 1978 Çarşamba günü saat 15.00'te yapılacağına dair Başkanlık tezkeresi;

Sosyal İşler Komisyonunda açık bulunan sözcülüğe İstanbul Üyesi Erdoğan Adalı'nın seçildiğine dair Komisyon Başkanlığı tezkeresi;

Mali ve İktisadi İşler Komisyonunda açık bulunan Başkanlığa Sırt Üyesi Süreyya Öner'in seçildiğine dair Komisyon Başkanlığı tezkeresi;

Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 1975 - 1976 yıllarında verilen teşvik ve uygulama belgelerine dair (10/45) kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin 19 . 3 . 1978 tarihinden itibaren iki ay uzatılmasına dair tezkeresi kabul olundu.

TBMM Eski Üyeleri Hakkında Kanunun, Gündemdeki bütün işlere takdimen görüşülmesi onaylandı, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı.

Yapılan yoklama sonucunda Genel Kurulda çoğunluğun bulunmadığı anlaşıldığından;

13 . 4 . 1978 Perşembe günü saat 15.00'te toplanılmak üzere Birleşime saat 18.35'te son verildi.

Başkan	Divan Üyesi
Başkanvekili	Bingöl
Mehmet Ünal	Mehmet Bilgin
Divan Üyesi	
Gaziantep	
Mehmet Kılıç	

II. — GELEN KÂĞITLAR

Üyelerin Teklifleri

1. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Selâhattin Özgür'ün, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1897 sayılı Kanunla değişik ek geçici maddesinin (B) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi. (Millet Meclisi Başkanlığına gönderilmiştir).

Rapor

2. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (3/1194) (S. Sayısı : 773) (Dağıtma tarihi : 12.4.1978)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Ünaldı

DİVAN ÜYELERİ : Mehmet Bilgin (Bingöl), Mehmet Kılıç (Gaziantep)

BAŞKAN — 47 nci Birleşimi açıyorum.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.
(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULU SUNUŞLARI

1. — *Samsun Üyesi Şaban Demirdağ'ın, Karadeniz tütün piyasası ve tütün üreticisinin durumu hakkında gündem dışı demeci.*

BAŞKAN — Cumhuriyet Senatosu Samsun Üyesi Sayın Şaban Demirdağ, «Karadeniz tütün piyasası ve tütün üreticisinin durumu» hakkında gündem dışı söz talep etmişlerdir.

Buyurun Sayın Demirdağ.

ŞABAN DEMİRDAĞ (Samsun) — Sayın Başkan, sayın senatörler;

27 Mart 1978 günü açılan Karadeniz ekici tütün piyasası üzerine kişisel görüşlerimi arz etmek üzere, gündem dışı söz almış bulunuyorum. Bana bu imkân bahşeden Sayın Başkana ve Yüce Senatoya saygılarımı sunarım.

Üreticinin sabırsızlık ve ümitle beklediği Karadeniz ekici tütün piyasası, 27 Mart 1978 Pazartesi günü Sayın Gümrük ve Tekel Bakanı tarafından Samsun'da açılmış bulunmaktadır.

Geçmiş senelere nazaran tütün üreticisi, bu sene mevcut hayat pahalılığı ve son devalüasyon kararı neticesinde, geçen sene 62 lira olan baş fiyatın bu sene 100 lira olmasını beklerken, maalesef 71 lira baş fiyatla kalmış bulunmaktadır.

Samsun yöresinde tütün üretiminden başka hiçbir üründen geçimini temin etmeyen Samsun köylüsü, kaderini ve geçimini sadece tütüne bağlamış bulunmaktadır. Destekleme alımı neticesinde Devlet tarafından, Tekel tarafından tütününe para verilmediği takdirde, tütününün değeri verilmediği takdirde, emeğinin karşılığını alın terinin karşılığını alamadığı takdirde, kara kaderiyle başbaşa kalacak, fakaralık ve yokluk, sefalet ve açlık içinde kalacaktır.

Verilen başfiyat tatminkâr olmadığı gibi, başka yıllara nazaran bu sene Tekel İdaresi tarafından Samsun'da değişik bir uygulama yapılmıştır. Üreticiden alınan bir kısım tütünlerin «İhrak» ismiyle bedeli hiç ödenmemiş, bir kısım tütünlardan de «su çürüğü» denilerek fire düşülmüştür. Bu suretle yapılan bir uygulama sonucu 71 lira olan başfiyatın ortalaması, bazı bölgelerde 35 liranın da altına düşmüştür. Bu durumda üretici çeşitli vasıtalarla ilgililere derdini anlatmak, maksadını anlatmak istemişse de bugüne kadar üreticinin derdiyle kimse ilgilenmemiştir.

Bugün iktidarda bulunan Hükümet, geçen yıl 62 lira başfiyat verildiğine ve bu Hükümetin üyeleri, mensupları vatandaşın, üreticinin arasına katılarak, 62 lirahk fiyatın az olduğunu, 89 lira verilmesi icap ettiğini söylemişlerken, bugün maalesef geçen yıla oranla hayat pahalılığı % 50 artmasına nazaran, ancak % 14 bir artış verilmiştir; 62 lirahk tütün başfiyatı 71 liraya çıkarılmıştır.

Samsun tütününü dünyanın en kaliteli tütünüdür, emsali olmayan bir tütündür. Samsun tütün üreticisi 14 aylık emek mukabili bu tütünü idrak etmektedir. Piyasa açıldığında Sayın Tekel Bakanı, başfiyatın göstermelik olmadığını kandırmaca olmadığını söylemişlerdi; fakat bugün Samsun'da piyasa tetkik edilecek olursa, değil 71 liradan; 30 liradan, 25 liradan dahi tütün alınmaktadır. Bu suretle ortalama fiyat düşmektedir.

«Ahmda sürat» denmişti, hiç de süratli bir alın yapılmamaktadır. Piyasa açıldığından bugüne kadar bir tek üretici tütününün bedelini, parasını almış değildir, çok ağır gitmektedir piyasa. Bu gidişle bu tempoyla tütünlerin ambarlanması Ağustos ayı sonunu

bulacak, hatta Eylül başlarına kadar geçecektir. Bu suretle üretici de emeğinin karşılığını almamış bulunacaktır.

Muhalefette bulunduğu zamanlarda, bugünkü Hükümet Başkanı köylüden yana olduğunu, fakirden fukaradan yana olduğunu her fırsatta söylemişse de, emeğin hakkının mutlaka verileceğini, alın terinin hakkının mutlaka verileceğini, hatta iktidarlarının bütün tüccarının değil, bütün üreticisinin iktidarı olacağını beyan etmişlerse de, bugünkü uygulamada maalesef Samsun'da tamamen bunun tersi yapılmaktadır.

Aklımıza gelen şudur : Acaba Samsun'a ekonomik bir ceza mı verilmektedir?..

Çeşitli vesile ve vasıtalarla ilgililere durumu duyurduk; fakat maalesef bir çare aranmadı. Bir kere de Yüce Senatonun huzurunda gerçek durumu arz etmeyi faydalı buldum.

Hepinize teşekkür eder, saygılar sunarım.

2. — İstanbul Üyesi Fikret Gündoğan'ın, 1978 yılı devalüasyonunun kaçınılmazlığı hakkında gündem dışı demeci.

BAŞKAN — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Sayın Fikret Gündoğan, devalüasyon üzerine gündem dışı söz talep etmişlerdir.

Buyurun Sayın Gündoğan.

FİKRET GÜNDOĞAN (İstanbul) — Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlarım;

Gündem dışı söz talebi istemim bir hafta önceye, hatta daha öncelere kadar uzar. Ancak, ne var ki Genel Kurul toplantılarının bazı sebeplerle gündem dışı konuşmalara meydan vermeyecek bir ortamda oluşu, gecikmiş bir gündem dışı konuşması yapmama ancak imkân verdi. Ne var ki, biraz evvel konuşan değerli arkadaşımın, bütün taban fiyatlarının bugünkü Hükümetçe düşük tutulması ve böylece bütün ekicilerinin emeklerinin karşılığının verilmemiş olması yolunda ileri sürdüğü savlar, biraz sonra yapacağım, daha ziyade devalüasyon üzerine kurulu gündem dışı konuşmama güncellik kattı ve konuşmama geçmeden önce, arkadaşımıza cevap olsun diye değil; konuşmamla ilgili bulunduğu için, taban fiyatlarının düşük tutulması suretiyle köylünün ya da başka bir deyimle üreticinin zor durumda bırakıldığı savı aslında geçerlidir.

Bunu kabul etmemek olanaksızdır. Hele, hangi hükümet olursa olsun, taban fiyatlarını; yani tarımsal ürünlerin taban fiyatlarını, diğer malların fiyatlarından aşağıda bir seviyede tutmak suretiyle

hatta zor kullanarak aşağıda bir seviyede tutmak suretiyle enflasyonu önlemeyi, başka bir deyimle fiyatlar genel düzeyinin artmasını önleyici bir tedbir olarak yeğlemek suretiyle bir ekonomi politikası güdüyorlarsa, bu doğru değildir, haklı değildir.

Doğru değildir, en çarpıcı örneği şudur:

BAŞKAN — Sayın Gündoğan, lütfen cevap mahiyetinde olmasın. Evet, devalüasyon fiyatlarla ilgili bir mevzudur; ama lütfen cevap mahiyetine intikal ettirmeyin, rica ediyorum.

FİKRET GÜNDOĞAN (Devamla) — Yapar mıyım Sayın Başkan?.. Sizin dikkatli olduğunuzu bilirim.

1976 - 1977 üretim yılı içinde, taban fiyatlarına zam yapılmadığı halde geçen Hükümetçe, enflasyon hızı yüzde 40'ın üzerinde olmuştur. Sadece bu tarihi yaşamış gerçek, enflasyonla, taban fiyatları arasındaki ilişkinin kurulduğu gibi olmadığını gösterir. Enflasyonla, taban fiyatları arasındaki ilişki nerede başlar?.. Şunda başlar. Eğer siz taban fiyatlarını karşılamak üzere ekonomik olmayan, malî olmayan yollara başvurursanız, o zaman taban fiyatlarına yükleyeceğiniz bir enflasyon olur. Yani, taban fiyatları için gereken kaynakları para basarak, para arz ederek yaparsanız o zaman elbette enflasyon olur.

Şimdi, enflasyon olurdan bed ile devalüasyon üzerine konuşan Sayın Erkmen'e de cevap olsun için, bu konudaki görüşlerimizi arz edeceğim. Bir nebze de tabii, Hükümetimizin ve Grupumuzun görüşleri de olabilir. Sıfatım o sıfat değil; ama elbette düşüncemiz bu.

Enflasyonun olduğu yerde, devalüasyon kaçınılmazdır. Bu kural. Eğer bir ülkede, enflasyonist bir ekonomi politika güdültüyor da, o ülkenin insanların onun içinde yaşıyorlarsa, devalüasyon kaçınılmazdır. Devalüasyon, enflasyonun meşru veledidir. Demek ki, devalüasyon yapıldığı zaman o ülkede hiç bir ekonomik kuralla anlatımı kabil olmayan bir enflasyon var demektir. Ecevit Hükümetinin, bir Martta ilan ettiği devalüasyon, Türkiye'de yıllar boyu yaşanan ekonomik hayatın meşru, doğal, anası babası belli ürünüdür, evladıdır ve devalüasyon, Sayın Erkmen'in dediği gibi, bizim yapmayacağımız, onların yapacağı bir yetki, bir Hükümet yetkisi, bir görüş, bir dünya görüşü içinde de ele alınmaz. Eğer siz, 1975'ten 1977'ye kadar fiyatlar genel seviyesinde % 70'i aşkın bir enflasyonun yaratıcısı iseniz, 1977'de genel fiyat artış düzeyi % 40'ı

geçmiş ise ve eğer siz uyguladığınız ekonomi politikalarıyla iç fiyatlarla dış fiyatlar arasındaki dengeyi iç fiyatlar aleyhine geniş ölçüde bozmuşsanız; eğer siz her ithal ettiğiniz malın karşılığında vereceğiniz dövizin kuruluşunu dahi bulamaz hale gelmiş iseniz, gelen her dövize, hangi yolla gelirse gelsin Merkez Bankasına girmeden önce haciz konulacak bir duruma düşmüşseniz ve eğer siz 2,5 milyar dolarlık döviz transferiyle karşı karşıya bırakılmış bir ekonominin içinde yaşıyorsanız ve eğer siz, 1 milyarı aşkın DÇM geri ödemeleriyle karşı karşıya kalmış iseniz ve bu ekonomiyi bu hale getirmiş iseniz ve hele Hazinenizde Türk parası dahi bulunmadığı bir ekonomik ortamı, bir noktayı ellerinizle yaratmışsanız, dövizleri sonuna kadar savurmuş, harcamışsanız, içeride üretilen malların fiyatları çok yüksek olduğu için aynı malların dışarıdan gelmesini yeğleyen bir piyasa doğurmuşsanız, yaratmışsanız, devalüasyon kaçınılmazdır. Tekrar ediyorum; çünkü devalüasyon, enflasyonun zorunlu sonucudur.

Binaenaleyh, «Ecevit Hükümeti geldi, devalüasyon yaptı» diyerek, sanki Ecevit Hükümeti kendi özel programını uyguladı da kendi ekonomik politikalarının gereğidir de ondan yaptı anlamına gelen sözler söylemeye yetkiyi bulamazsınız kendinizde. Bu yetkiyi kendinizde bulamazsınız ve Ecevit Hükümetinin amaçladığı ekonomi politikasının herhangi bir unsuru, bir aracı değildir devalüasyon. Ecevit Hükümeti devalüasyona zorunlu kılınmıştır, Ecevit Hükümeti devalüasyona mecbur bırakılmıştır ve biraz evvel anlattığım nedenlerle mecbur bırakılmıştır.

Düşünebiliyor musunuz, devalüasyon, enflasyonun ürünüdür dedim. 1977 şubatlarında Uluslararası Para Fonunun bu ülkeye gelip, Demirel'in üç partiyle kurduğu İkinci Cephe Hükümeti zamanında «Devalüasyon yapmanız gereklidir» şeklinde kaç defa bu Hükümeti zorladığı hatırlardan çıkar mı?. Bilenmeyen bir gerçek midir, 1977 Şubatında bu ülkede İMF dediğimiz veyahut Frenkçesi IMF (ay em ef) dediğimiz, şimdi çok önem kazanmış olan uluslararası ticareti, para ve maliye işlemlerini yöneten, ta 1944'lerdeki Bretten Woods, Havana Şartı vesairenden gelen ve onların oluşturduğu çok önemli bu mali, ekonomik kurulun 1977 şubatında devalüasyonu bu memlekete önerdiği gerçeğini nasıl inkâr edebilirsiniz ve bunu nasıl şimdi Ecevit Hükümetinin eseri, mahsulüdür diye kabul edersiniz?..

Hatta, 1977 şubatında İMF'nin devalüasyon önerdiği zaman Hükümetinizin yahut o koalisyonun

verdiği cevap da artık kimsenin meçhulü değildir; «Seçimlere gideceğim yılda devalüasyon yapamam» demiştir. İki nedenle; hem fevkalade psikolojik ters etkileri olur, hem de beraber Hükümet yaptığınız muhterem MSP (gâvur icadıdır) devalüasyona yanaşmazdı. Ama siz buna rağmen ne yaptınız?.. İki araç yeğlediniz.

Birinci aracınız şu oldu: «1977'de ben seçime gideceğim, devalüasyon yaparsam menfi etkileri olur» dediniz; onlar size ne dediler? Tahmin ederim, umarım; «Seçimi öne almız» dediler. Pek muhtemeldir. Takip ettiğiniz süreç...

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Siz de ona uydunuz.

FIKRET GÜNDOĞAN (Devamla) — Tabii, ona neye uyduğumuzu size anlatırım.

Süreç buydu; ama en azından, onun o siyasi yönünü bir tarafa bıraksak, tamamen konu içinde kalsak, İMF'nin 1977 Şubatında devalüasyon önerilerine ekonomik yoldan devalüasyon biçiminde cevap vermek olancağını bulamamışsanız iç yapınız itibarıyla; ama durdurunuz mu? Devalüasyon yapmaktan uzak mı durdunuz? Sanıyorum, şurada tarihi belli, 1977 yılında bir kaç defa, 1976 yılında, 1975 yılında, birkaç defa % 10'arlık devalüasyon yaptınız. % 10, % 10, % 10 «Para ayarlaması» ismi altında devalüasyon yaptınız; çünkü kaçınılmazdı. Kaçınılmazdı; çünkü enflasyon, dış ödemeler dengesindeki kilitleme ve Hazine'de hiçbir maddi olancağın bulunmayışı, mal akımının, içeriye veya dışarıya artık mümkün olmaz bir dereceye gelmiş olması karşısında bunu yaptınız. Dahası var; 1975'terde yaptığınız devalüasyon dolara göre % 30 ise, İsviçre Frangına göre % 103'tür.

Binaenaleyh, devalüasyon Ecevit Hükümetinin icadı ya da bir ekonomi politikası aracı olarak göstermenin bir kere haksız olduğu bellidir. Bir de başka yanlış yönü vardır. Devalüasyon yapılmak suretiyle ülkede bazı imkânlar elde edilmesi düşünülmüş ise... Çünkü, onun yararlarından ülkeyi mahrum bırakmak anlamına gelir. Burada söylüyorsunuz; diyorsunuz ki; «Devalüasyon yapılmak suretiyle Türk parasının değerinin düşürülmesi talihsiz bir atılımdır.»

Aynı ararsanız devalüasyon yapılması suretiyle Türk parasının değerinin düşürülmesi diye bir olay yoktur. Olay, zaman içinde düşmüş olan Türk parası değerinin resmen tesçilidir. Başka bir şey değildir. Olamaz da, mümkün değildir. Zaman içinde bir para değerinin düşmesinin nedenleri de biraz evvel arz ettiğim yollardan geçer.

Dahası var. Konuşmalarında Sayın Erkmen buyurdular ki: «Devalüasyon şartları yeterince sağlanmadı.»

BAŞKAN — Sayın Gündoğan, çok rica ederim işi müzakere şekline dökmeyiniz.

FİKRET GÜNDOĞAN (Devamla) — Bitiriyorum efendim. Müzakere şekline döker miyim Sayın Başkannm.

BAŞKAN — Rica ediyorum efendim. Lütfen efendim.

FİKRET GÜNDOĞAN (Devamla) — Diyorlar ki; devalüasyonun şartları beraberinde getirilmedi. Getirilemezdi çünkü. Şundan dolayı getirilemezdi. Devalüasyonun şartlarını elbette siz saptayamazsınız. Neden saptayamazsınız? Evrensel bir gerçekle karşı karşıyasınız. Bir ekonomi politikası gerçeği ile, bir dünya ekonomisi politikası gerçeği ile karşı karşıyasınız. Bildiğiniz gibi gelişmişlerle gelişmemişler arasındaki zıtlık sürecini yaşıyor dünya. Gelişmişler, gelişmemişlerden temin etmek zorunda oldukları hammaddeleri sürrekli hale getirmek ve ucuz almak politikalarını yürüteceklerdir. Aksi takdirde gelişmişlik süreçlerini geliştirmeye devam edemezler. Gelişmemişlerin içine düştükleri bu durum ise, sanki üstesinden gelinmez bir ilahi kader gibidir.

Bundan şuraya varılmak mümkündür. Demek ki, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde en az 1945'lerden beri uygulanan ekonomi politikaları, Türkiye'nin boğazını sıkır, nefes alamaz duruma gelmiş bir noktada Türkiye'yi yaka'lamıştır, yahut Türkiye o haldedir. Ecevit bu zamanda işbaşına gelmiştir ve Ecevit sanıyorum ki, devalüasyonun beraberinde getirilmesi gereken önlemlerden en önemlilerini de almış bir hükümetin başı olarak rahatlıkla kendini savunabilir. Şöyle ki; önemli bir nokta şudur, devalüasyon enflasyonu önler mi? Önlemmez. Hele, ticaret açığını kapar mı? Kapamaz; ama devalüasyon yapıp da boğaza sarılmış ve nefes almayı zorlaştıran dış ticaret kilitlenmesini açar. Nasıl açar? Fazla ihracat yaparak döviz gelirini artırır mı?

Tarihte bakıyoruz, 1946'da yapmışız olmamış, 1958'de yapmışız olmamış, 1970'de yapmışız olmamış, 1977'de yaptık, «Olacak mı?» sorusu var.

Hele dış ticaret dengesini devalüasyonların kapadığı iddiası da yerinde değildir. 1970'de yapılan devalüasyon oranı % 66'dır; ama dış ticaret açığının kapanma değil, büyüme oranı % 60'dır.

Öyleyse, Ecevit Hükümetinin devalüasyondan maksadı, ne dış ticaretteki tıkanmaları bir anda ön-

lemeyi mümkün kılacak bir tedbir diye ona başvurmasıdır ve ne de enflasyonun durdurulması için yeterli bir tek tedbirdir şeklindedir. Ya nedir?

Devalüasyonun beraberinde getirilen tedbirler devalüasyonu Türk ekonomisi için belki bir müddet sağlıklı yola getirebilir. O nedir?

Devalüasyon enflasyonu getirmediği ölçüde faydalıdır, diyorum. Ecevit Hükümeti bu yolda karar aldı mı? Aldı.

Dikkat buyurun; özellikle burada mali meselelerde uzman kişiler var, 1978 Ocakından bu yana Türkiye'de para arzı, hele para basımı olmadı diyebilirim. İddia ile söylüyorum. Para basımı yoluna gitmedi bu Hükümet, para arzı yoluna bile gitmedi. Yine iddia ediyorum, belki bir miktar paranın piyasadan çekilmesi yolları yeğlendi ve böylece stabilizasyon, fiyatlar genel seviyesindeki artışın durdurulmasına en etkin çare olan para arzı, para basma, kredi hacimleriyle oynama mekanizmasıyla uğraşılmadı. Daha doğrusu Ecevit Hükümetinin övünçle söyleyebileceği bir mali, ekonomik tedbirdir bu.

Bakınız, bunu son zamanların keşmekeşi, kargaşası içinde bitmez, tükenmez ve ne olduğu artık belli olmaya başlayan kargaşa içinde anlşamaz, anlatamaz olduk. Bir yakınma ile söylemiyorum; 1946, 1958, 1970 devalüasyonlarında bu yapılmadı. Onlarla beraber para arzı, para basımı, kredi manivelalarıyla oynama yolu tercih edildi ve devalüasyondan umulan enflasyon baskısını azaltma amacı tahakkuk etmedi; ama Ecevit Hükümeti bunu yaptı. İddia ile söylüyorum bunu. Bakınız Merkez Bankasının istatistiklerine, diğer Devlet dairelerinin istatistiklerine. Bu, güzel, mükemmel bir şeydi.

Devalüasyonla beraber gelmesi gereken başka bir tedbir, elbette ithalat rejimleriyle elden geldiğince manipülasyon yapmaktır; yapıldı. Türkiye'de 1975'ten 1978 başlarına kadar bir ticaret türü, korsan ticaret türü türemiştir. «Kendi dövizini kendin bul» ekonomi politikası dış ticarete hâkimli ve milyarlarca dolarlık malın «Kendi dövizini kendin bul» usulüyle getirildiği bir ülke içinde yaşadık biz yıllarca.

Bakınız, 1976 - 1977'de bir kuruş resmi döviz transferi yapmadığımız halde, Türkiye'de ithalat 1976'dan önemli ölçüde fazla artmıştır. Nasıl oluyor; bir kuruş döviz transfer etmiyorsunuz da, ithalat artıyor?.. Korsan ticaret yoluyla; yani «Kendi dövizini kendin bul» yoluyla...

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — Gayri millî.

FİKRET GÜNDOĞAN (Devamlı) — Mal mukabili ithalat yapmak, kredili ithalat yapmak gibi görünürde meşru, aslında gayrimeşru, tamamen korsan ticaret anlamına gelen, kaçakçılık anlamına gelen bir ticaret rejimi cereyan etti. Ettiği belli... Bu, boş bir iddia değil. Biraz evvel arz ettim; 1976 - 1977 arasında döviz transferi yapmadık, ama ithalatımız arttı.

Şimdi ne oldu? İthalatçılar veya ihtiyaç sahipleri ithalatımızın karşılığı paraları, Türk parasını konvertibl hale getirmek suretiyle, dışarıda dolaşan para, sanki bir Amerikan doları, sanki bir Alman döviz, bir İsviçre Frankı gibi kullanılır para haline getirdi. Ne oldu? O paralarla döviz satın aldılar; o dövizlerle malların paralarını malları satan firmalara ödediler ve malların; iddia ediyorum ki, büyük bir çoğunluğu (Devlet sektörü dışında tabii, özel sektör ithalatları içinde) paraları peşin ödenmiş olarak gelmiştir, mal mukabili ismi altında gelmiştir; kabul kredisi yoluyla gelmiştir.

Şimdi bir sorun çıkıyor. Deniyor ki, «Siz devallüasyon yaptıktan sonra kur farklarını almaya yöneliyorsunuz. Bu haksızdır.» Haksız değildir. O, korsan ticaretin paralarını tekrar ödemek anlamına gelen eski kurdan para ödemeye gitmek, bu memleketin ekonomisini bir kere daha çökertmek olur; çünkü siz o ödenmiş paraların yerine hâlâ birtakım malların parası ödenmemiş gibi, karşılıkları yapmak suretiyle, Merkez Bankasının o mallar için döviz transferini bekliyorsanız, o paralar karaborsa dövizini olacaktır. Faydası da vardır; ama ciddi değildir, ekonomiyi tahrir eder. O paraların biz karşılığını almak zorundayız. Neden?... Hem o korsan ticaretin kökünü kazımak, hem de bir başka şey var.

Nasıl olacak peki, nasıl izah edeceksiniz bana? Ben 25 liradan döviz alacağım, 19 liradan mı satacağım? Karşılığını almazsam, farkını almazsam olur mu? Farkını almak zorundayım; çünkü mal mukabili ithalat veya kredili ithalatı, ticaret rejiminden çıkarmış bir ekonomi politikasının içinde transfer bekleyen dövizlerin kur farkını almamanın mantığı yoktur. Üstelik, biraz evvel arz ettiğim gibi, korsan ticaretin genişlemesine, büyümesine, devamına ve giderek enflasyonun artmasına ve burada bugün Türkiye'de gerekli yatırım malları, ara malları yerine, sünger, kozmotik, TIR kamyonu ithalatı yolunu açmış olursunuz. Bu ekonomiktir; bu, Ecevit Hükümetinin icat ettiği bir politika değildir, sağlıklı kapitalist ekonomi politikasının bir yanında, bir yönde ele alınmış, uygulamaya çalışılmıştır.

Hemen tırnak içinde söyleyelim, iddiamız yoktur; biz kapitalist ekonomi politikasının, hele az gelişmiş bu ülkede, dışa bağımlı ve ithal ikamesine dayalı sanayileşme süreci içinde en namuslu bekçileri olarak bunu çok muvaffak düzeylere eriştiğimiz iddiasında değiliz. Bizim başka bir ekonomi politikası yeğlediğimiz ve düşlediğimiz, amaçladığımız da hepimizin malumu ola; ama ben bu ekonomik politika hudutları içinde kalarak anlatmaya çalışıyorum ki, kur farklarını almak lazımdır. Kaldı ki, bizden önceki hükümetler kur farklarını almışlardır.

Haklı görünen eleştiri şu olabilir: Aldığımız kur farklarını nerede sarf edeceksiniz? Tebliğe baktım; ciddi ve içtenlikle söylüyorum, tatmin olmadım. «Üretici lehine kullanılacaktır.» diyor tebliğde. Bu yetmez. Bu, «Üretici lehine» sözünden mutlaka «Üreticiye risturne edilecektir.» anlamı çıkmaz. Hayır o anlam çıkmaz. Başka bir şeyde kullanırsınız; onu görmek isteriz.

Hemen söyleyeyim; bu ciddi murakabeyi yapmalıyız. Bizden vergi istendiği zaman da yapmalıyız; bizden bazı ekonomik önlemlere uymayı isteyen hükümetler karşısında, hangi partiden olursak olalım, yapmalıyız.

Vergiyi veya biraz evvel söylediğim kur farkını alacaksınız; ama nereye vereceksin? Niçin lazım gelir bu? Artık bu ekonominin, bizden önceki hükümetler döneminde yürüdüğü yollardan yürütülmesi suretiyle başarıya ulaştırılması mümkün değildir. Bu itibarla kur farklarını almıyoruz. 25 liradan alınan döviz 19 liraya satmak gibi bir duruma düşmemeliyiz. Korsan ticareti önlemeliyiz; mal mukabili dedikleri, aslında parası çoktan ödenmiş korsan ticareti önlemeliyiz. Gidererek, ithalat mallarımızın bileşimini artık saptamalıyız.

Ben Hükümetin yerinde olsam, (Şahsen söylüyorum) Devlet işletmelerinin gereksinmelerini; biraz sonra söyleyeceğim imkânlarla kazanacağım dövizlerle derhal öderim. Çünkü onların üretim aracı veya ara malı yaptıkları bir gerçektir; ama özel sektörün ithal gereksinmelerini karşılamaya pek hevesli olmam. Neden olmazsın? Özel sektör aleyhtarı mısın? Hayır. Eminim ki, özel sektör iki yıldan beri korsan ticaret yoluyla getirdiği, mal mukabili olarak getirdiği malların parasını zaten ödedi ve ben Hükümet olsaydım İMF ile kredi anlaşmaları yaparken bu dış ülkelerin alacaklarını bir konsolidasyona bağlamayı da yeğlerdim, şahsi fikrimdir. Ama şimdi bizim getirdiğimiz rejim, «Kur farklarını öderseniz transfer

yaparım, ödemezseniz paranızı geri çekin.» isabetsiz tedbir değildir, kimse bir kere bundan müteessir olmaz. Parayı geri çekecek adamların çektikleri paralarla da, para basmadan ekonomide likidite sıkıntısını önlersiniz; Ferid Melen Bey burada, 1964'te yaptığı bazı ameliyeleri dikkatle izlemiştir.

Para basmada ve para arzında dikkatli olmak lazımgelir. Para arzı için para basmak yerine, şimdi transfer bekleyen dövizler karşılığı yatmış paraların, kur farkı ödememek suretiyle geri çekilmesinden doğacak likidite ferahlığı, sağlıklı bir ekonomik tedbirdir; iştah ediyorum, sağlıklıdır bu tedbir, doğrudur.

BAŞKAN — Sayın Gündoğan...

FİKRET GÜNDOĞAN (Devamla) — Biliyorum efendim, tamam Sayın Başkan,

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Bozma Başkan, bozma.

BAŞKAN — İçtüzük..

FİKRET GÜNDOĞAN (Devamla) — Karışma Başkan Allahaşkına yahu..

ÖMER UCUZAL — (Eskişehir) Karışma olur mu?. Gündem dışı konuşma üç dakika,, beş dakikadır. Bu kalar olur mu?.

BAŞKAN — Müsaade buyurun efendim, müsaade buyurun. İçtüzüğümüz..

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Faydalıyoruz, faydalıyoruz.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — O zaman bir genel görüşme açalım.

BAŞKAN — İçtüzüğümüz gündem dışı konuşmayı şöyle tarif eder:

«Bir sayın üye, bir diyeceği olursa» der.

FİKRET GÜNDOĞAN (Devamla) — Bir diyeceğim var.

BAŞKAN — «... bir diyeceği olursa..» der. «Bir diyeceği olursa»nın içerisinde her ne kadar tahdit yok ise de, kısa bir konuşmayı tazammun etmektedir; «Bir konferans vermek isterse...» demez. «Bir diyeceği olursa» der.

FİKRET GÜNDOĞAN (Devamla) — Peki, diyeyim Sayın Başkan.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Bir diyeceği var.

BAŞKAN — Çok rica ederim ona göre konuşun.

FİKRET GÜNDOĞAN (Devamla) — Sayın Başkan, ben iki tane gündem dışı konuşma izledim. Çok izledim; ama bir tanesi Sayın Erkmen taraftan iki - üç hafta evvel yapıldı, yazılıydı, 45 dakika sürdü.

HAYRETTİN ERKMEN (Giresun) — Hayır, yazılı değildi.

FİKRET GÜNDOĞAN (Devamla) — Evet yazılıydı.

Evvvelki gün bir konuşma daha yapıldı; işgal, meşgal, Atilâ Onuk, Adalet Partisinin elinden alınmış düğünün acısı... Vesaire,, vesaire.

BAŞKAN — Devam edin efendim, ben hatırlattım sadece.

FİKRET GÜNDOĞAN (Devamla) — O da 35 dakika sürdü.

BAŞKAN — Devam edin efendim.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Devam et, devam.

FİKRET GÜNDOĞAN (Devamla) — Sayın Tokker, kaç aydır burada bize dış politika üzerinde neler söylledi.

BAŞKAN — Sayın Gündoğan, ben sadece Tüzüğü hatırlattım; siz devam edin.

FİKRET GÜNDOĞAN (Devamla) — Sayın Başkan, ben sizin huyunuzu biliyorum, 14 seneden beri beraber yaşıyoruz. Siz insanın sözlerini, tam tesir edeceği sırada bozmayı kendinize şiar edinmişsinizdir; bilirim ben sizi.

Değeri arkadaşlarım;

Şimdi size hemen şunu hatırlatayım; 1978'de devalüasyonun kaçınılmazlığı üzerine konuştuklarımız yanında hemen ilave edeyim. Biz IMF ile görüştük; IMF sizden, bizden birçok şeyler istedi elbette. Ama buna biz olduğumuz, siz olduğunuz için istemedi, sizin yarattığınız bu ekonomi politikası sonucunda yaşadığımız noktada boğazımızdan bir nefes, soluk alamaz hale geldiğimizden dolayı istedi ve giderek artık kendi ticaret anlayışlarını, hammadde bulma yolundaki çabalarını gelişmiş ülkelerin yararlarına sağlamak için istedi.

Bir ufak farkımız var; biz karar verdik devalüasyona, siz veremediniz. Sonuç aynıdır, olabilir. Ama önemli bir şeydir; bir hükümet tavan ve taban bir politika izler, bir hükümet de resen ve şahsen bir politika izler. Aramızda fark bu; netice aynıdır, değişmeyebilir.

Niyet mektubunda ne var? Niyet mektupları belbeli, gelecek buraya görecekiz, hiç bir zaman bir ülkenin elbetteki hükümlerine haklarına değecek kadar ağır şartları ihtiva etmez.

Şimdi bakınız, eğer devalüasyon olmasa idi, getirdiğiniz noktada devalüasyon yapmak zorunda bırakılmasa idi, bırakılmasa idi, ne ek kredi alabilirdiniz, ne işçi dövizini getirebilirdiniz.

Hemen söyleyeyim, esasen benim de, Hükümetimin de sanıyorum, hiç olmazsa benim amaç olarak elde etmeyi umduğumuz şey, fazla bir dış ticaret açığı kapatıcı, yüksek oranda ihracat artması değildir. Ama işçi dövizlerinin gelmesi lazım, Kaçınılmaz haldedir, Türkiye'nin daha bir süre kendi ihracatı dışında kazanılmış dövizlerle ekonomisini idare etmesi. Şimdiden işçi dövizlerinde bir uyanma, içeriye doğru bir akış başlamıştır. Şimdiden büyük olmamakla beraber hemen o darboğazı, (Boğaz sıkıcı, beterin beteri hale gelmiş, nefes almaz hale gelmiş) dış ödemeler boğazını çözmeye başlamış bulunuyoruz.

Mal karşılığı ihalat veya akseptans kredili ihalat veya seyahat dövizleri üzerine yaptığımız birtakım ameliyeler ve sonra getirilecek mali tedbirler, özellikle vergi tedbirleriyle sanıyorum ki, bu bozuk düzen içinde bu noktaya gelmiş ekonomiyi bir süre için ferahlatma olanağını bulacağız ve bundan dolayı da katıyen herhangi bir komplekse kapılmış değiliz. Ama, izin verirsiniz bizden bu ülkede elle tutulur, gözle görülür rayına oturtulmuş bir kalkınma, gerçek bir planlama, Türk ekonomisinin isteklerine, Türk halkının çıkarlarına uygun bir ekonomi politikası ve sosyal politikayı bizden istiyorsanız, biz, kendi düzenimizi, demokrasi sol ekonomi politikasını, sosyal politikalarını, mali politikalarını izleme olanağını bulduğumuz ve ona başladığımız ve onu yürüttüğümüz gün.....

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Daha çok bekleyeceğiz yani...

FIKRET GÜNDOĞAN (Devamlı) — Bu ülke görecek ve o zaman anlaşılacaktır ki, düzenle düzen değişikliği mücadelesinin gerçek anlamı o zaman anlaşılacaktır. Türkiye'de sol ile sağın gerçekten bu ülkenin gelişmesinde yararı veya zararı, tarihi misyon olarak solun ancak bu ülkeyi düzliğe çıkarabileceği o zaman anlaşılacaktır.

Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar.)

3. — *Antalya Üyesi Reşat Oğuz'un, Antalya'nın Kaş İlçesinin Kalkan Kasabası halkının dertlerini Hükümete duyurmaya dair gündem dışı demeci.*

BAŞKAN — Cumhuriyet Senatosu Antalya Üyesi Sayın Reşat Oğuz, Antalya'nın Kaş ilçesinin Kalkan kasabası halkının dertlerini Hükümete duyurmak için gündem dışı söz talep etmişlerdir.

Buyurun Sayın Oğuz.

REŞAT OĞUZ (Antalya) — Sayın Başkan, saygıdeğer arkadaşlarım;

Sizleri saygıyla selamlarken, Sayın Başkana teşekkür ederim.

Gündem içi konuşma parlamenter çalışmanın sadede gelmesidir. Gündem dışı konuşmalar da memleket meselelerinin oksijen alması demektir. Aksi takdirde buhar kazanı tazyik eder, patlama olur.

Antalya'nın Kaş ilçesinin Kalkan bucağının ve köylerinin bir derdini dile getirmek ve ilgililere duyurmak üzere huzurunuzda çıkmış bulunuyorum.

Kalkan, Kaş ilçesine, ele alınmak üzere bulunan bozuk yolla bağlı, kademe kademe denize sarkan eski yapı tipik evleriyle şirin bir kasabadır; Fethiye yolu üzerindedir. Turistlerin ilgilerini çeken deniz kıyısında arsa açlığına veya ucuz arsa kapatma hevesine açık ve fakat kendi kaderini boğaz kavgası içinde sürdüren kasaba halkı ve köyleri geçimlerini ancak dağlarında, kayalar arasında boy vermiş zeytin ağaçlarının ürünleriyle sürdürmektedirler.

Barada yaşayanların tarlası, tokadı yoktur. Zeytinliği vardır, biraz bağı mevcuttur. Çoğunlukla ova-dan yoksun bir yerdir.

Kalkan'da oturanlar dedelerinden bu yana, yıllardan beri zeytinliklerinin gelirleriyle geçinmekte, hayatlarını zeytin ağaçlarının vereceği ürünlere bağlamış bulunmaktadırlar.

Türk köylüsünün öteden beri yara gibi işlemekte olan bir derdi vardır, müzmin bir dert; köyün, kasabanın kadastrodan geçirilmesi bir problemdir. Kamulaştırma işlemleri de ayrı bir acının dilsiz isyanını taşır.

Hepimiz biliriz, kadastro tespiti yıllardan beri bir ihtiras, bir öfke konusu olarak köylerin ve köylülerin ağızına tadını bozan, ahengini kaçırın bir ameliye simgesidir.

Köylü, yarım veya bir yüzyıldan beri atasından kalma tarlasının veya Kalkan'da olduğu gibi, zeytinliğinin mülk sahibi olarak tasarrufu içindedir. Elinde bir tapusu vardır ve bazan yoktur da; ama yıllardır bu ağaçların kökünü alnteriyile sulamıştır. Emegiyle ağaç dikmiş, onları üretmiş, geliştirmiş ve ürün veren bir hale getirmiştir. Bu ağaçlardan geçimini sağlarken, günün birinde kasabaya, köye kadastro gelir. Bu kurum, kanunun ciddi ve insafli elini, bir hisse tayini dağıtımını olarak değil, köylünün ve kasabanın nüfuzlarının etkisi altında kalarak onlarla hemhal olur.

Mülklerin tespiti işi, bilirkişilerin insaflarının çarkında giyotin makinesi gibi köylünün alnteri ile yetiştirdiği ağaçlarına, bağına, bahçesine âdeta balta olur.

Kamulaştırma işlerinde de, kadastro tespitinde de bilirkişilik müessesesi bugün hakkın ve adaletin sırtında âdeta bir ur gibi köylünün güveninden uzak bir yargının damgasını taşımaktadır. Evet, bugün bilirkişilik müessesesi; suçlarının aklığına, sakallarının karcılığının gölgesine sığınan, hâkim karşısında hâkimden şefaata talep eden ve fakat gerçekten menfaat avcılığının çamuruna bulanmış bir günahkârdan başka değildir, kanısı ile çerçevelenmiştir.

«Köylünün elindeki tapu işgal edilen sahayı aşırıyor.» denir. «Geri kalan Hazinesindir.» sözü ile dilelere sermaye olur. «Bir asırdır çalışılmış, dağlarında zeytin ağaçları yetiştirilmiş, keyfiyeti, zilyetliği sabit, ama tapusu yoktur» denilerek köylü mülkünden dışarı sürülmek ve kapı dışarı edilmek tehlikesiyle başa bırakılmış bulunmaktadır.

Kamulaştırmalar, «Köyde heyelan vardır.» diye en mümbit topraklara göz diker, köylüyü yaralar.

Tapu fazlalığı görülünce, mesele derinliğine incelenmediği için, kıyaslamalar yapılmaktan çekinildiği için ve bu kıyaslamalar zahmet telâkki edilerek katı davranıldığı için, sanki köylünün biricik geçim vasıtası zeytinlikler elinden alınmak istenir. Köylü kayalık bulmuş, taş bulmuş burayı zeytin ağaçlarıyla âdeta kamı pahasına bezemiş ve sonra biz, «Bu mülk senin değildir, tapun yok» veya «Tapunun dışındadır» diye insafsızca onlara acı çektirerek ellerinden almak uygulamasına geçmenin insafsızlığına kendimizi kapırmak üzere olduğumuzun farkına sonradan varırız.

Hazine, Hazine ve sonra köylünün emeğinin eseri, bu kelimenin büyük anlamı içerisinde kuyuya atılan bir taş misali yuvarlanmak istenmektedir. Köylü sefaletle itilmektedir arkadaşlar.

İlçenin, kasabanın ve köyün bazı kamulaştırma ve kadastrolarında oynanan bilirkişi oyunlarının dedikoduları kulak zarlarını patlatıcı mahiyet taşıyan bir kesafet içindedir. Bu husus dikkatle ele alınmalıdır. «Gemisini kurtaran kaptan» meselesine artık son verme zamanı gelmedi mi?...

Dileğimiz odur ki, Kalkan kasabasının ve köylerinin kadastro ve kamulaştırma işlerinin çok dikkatle ve hassasiyetle ele alınmasını, ilgililerin bu konudaki iyi niyetlerinden beklemekteyiz.

Kamulaştırma ve kadastro gözden geçirilmeli ve yeniden ele alınmalıdır. Köylü ve kasabalı sızlanmakta ve âdeta haykırarak hale gelmiş bulunmaktadır.

İnsanları ahnterlerinin ürünlerinden ve tabii kaynaklarından mahrum kılmaya kimsenin hakkı yoktur ve olmamalıdır da,

Beni sabırla lütfedip dinlediğinize çok teşekkür eder, bu münasebetle Sayın Başkana, bu fırsatı lütfedip verdiği için de ayrıca yine tekrar teşekkür etmek isterim.

Saygılar sunarım. (CHP ve Cumhurbaşkanınca S. Ü. sıralarından alkışlar)

4. — Tabii Üye Mehmet Özgüneş'in, Kültür Bakanlığında yapılan bazı tayinler hakkında gündem dışı demeci.

BAŞKAN — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Sayın Mehmet Özgüneş, Kültür Bakanlığınca yapılan bazı tayinler üzerinde gündem dışı söz talep etmiştir.

Buyurun Sayın Özgüneş.

MEHMET ÖZGÜNEŞ (Tabii Üye) — Sayın Başkan, Cumhuriyet Senatosunun sayın üyeleri;

Kültür Bakanlığında bir müsteşar muavininin elinde uzunca bir ahbaplar listesi var. Devamlı olarak bu listedeki ahbapları, göz diktikleri yere yerleştirmek için, bu müsteşar muavini hiçbir fırsatı kaçırmamaktadır. O kadar ki, göz dikilen yerde halen görev yapan Devlet memurunun, namuslu bir Devlet memuru oluşu, çalışkan bir Devlet memuru oluşu, defalarca teftiş görerek takdirname almış oluşu, bu müsteşar muavinini hiç ilgilendirmemektedir. Onu ilgilendiren sadece bir nokta vardır; elindeki ahbaplar listesindikleri göz diktikleri yere yerleştirmek.

Bu listenin, son zamanlarda pek yaygın olan bir tabirle, bu kıyım listesinin bir uygulamasına ait örneği 20 Mart 1978 günü telefonla Sayın Bakana arz ettim. Sayın Bakan inceleyeceklerini söylediler. İş garantiye almak için 21 Mart günü Meclis postanesinden taahhütlü bir mektupla durumu tasfiyatıyla anlattım ve bir namuslu Devlet memurunun, çalışkan bir Devlet memurunun, defalarca takdirname almış bir Devlet memurunun, sadece bir başka kişiye yer açmak için nasıl yerinden alındığını ve mağdur edildiğini Sayın Bakana yazılı olarak da bildirdim. Aradan geçen bir aya yakın bir zamana rağmen, Sayın Bakandan hiçbir ses çıkmadı ve durumda da hiçbir değişiklik olmadı.

Arkadaşlarım;

Bir başka kişiye yer açmak için, çalışkan ve namuslu bir Devlet memurunu yerinden almak, Ecevit Hükümetinin ne politikasına, ne de Programına uygun değildir. Yıllardır Cumhuriyet Halk Partisi kıymandan şikâyet etmiştir; haklı olarak şikâyet etmiştir ve bugün kendilerinin, (Bakanın değil, çünkü Bakanın

haberinin olduğunu zannetmiyorum) bir müsteşar muavininin yapmış olduğu bir kıyım evet diyeceklerini, uygun görececeklerini zannetmiyorum. Bina-

enaleyh, konuyu bir de bu kürsüden Sayın Bakanın dikkatlerine arz etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — TBMM eski üyeleri hakkında Kanunun Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 1/32; C. Senatosu : 1/554) (S. Sayısı : 768) (1)

BAŞKAN — Gündeme geçiyoruz efendim.

Gündemimizin «Öncelikle görüşülmesi kararlaştırılan işler» kısmındaki 768 S. Sayılı Kanunun müzakeresi bitmiş, oylama safhasına gelinmiş idi.

Şimdi, her iki grupça da verilmiş açık oylama önergesi vardır; usulüne uygun olarak verilmiş önergelerdir.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Salonda ekseriyetin olmadığı görülerek, açık oylamaya geçmeden yoklama yapmak istiyorum.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Yoklamadan sonra gelen sayın üyeler lütfen işaret etsinler efendim.

FEVZİ HAKKI ESATOĞLU (İstanbul) — Sayın Başkan, yeter sayı olmadığına zatiâliniz mi tereddüt ettiniz?...

BAŞKAN — Hayır efendim, Divan olarak, Tüzüğü açar okursanız Divanın yetkisi olduğunu...

FEVZİ HAKKI ESATOĞLU (İstanbul) — Bunu öğrenmek istiyorum, Divanla konuşmadan buna karar verdiniz, Tüzüğü yine ihlâl ettiniz.

BAŞKAN — Evet, Tüzüğü açar okursanız öğrenirsiniz efendim.

Yeter sayı yoktur 18.4.1978 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 16.15

VI. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORU VE CEVABI

1. — Cumhuriyet Senatosu Rize Üyesi Talât Doğan'ın, Doğu Karadeniz bölgesinde yapılması önerilen çay fabrikasına dair soru önergesi ve Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı'nın yazılı cevabı. (7/874)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Sayın Gümrük ve Tekel Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

16 . 3 . 1978

Rize Senatörü
Dr. Talât Doğan

Soru : 1. Doğu Karadeniz Bölgesinin 5 ilinin sahil kesimini kapsamı içine alan çay bölgesinde halen 34 çay fabrikası vardır. Bu fabrikalar kapasitelerinin üzerinde çalıştırılmalarına ve kampanya devresinde çay yaprağının yanarak zararın artmasını önlemek maksadıyla kaliteden fedakarlık yapılarak yarım imalat yolu tercih edilmesine rağmen;

1973 yılında	615 715
1974 »	9 023 058
1975 »	4 165 564
1976 »	23 489 197
1977 »	37 266 067

Kilogram yaş çay yaprağı işlenemeyerek yakılmak ve denize dökülmek suretiyle imha edilmiştir. 1978 yılında çay istihali % 15 artacaktır. Çay - Kur

(1) 768 S. Sayılı basmayazı 11.4.1978 tarihli 46 nci Birleşim tutanağına eklidir.

İdare Heyeti çay kalitesinin bozulmasını ve yakılarak veya denize dökülerek imhasına mahal verilmekten tamamının işlenmesini sağlamak için yerlerini tayin etmek suretiyle 17 çay fabrikasının yapılmasına karar vermiş ve bu karar Bakanlığa ve DPT. Müsteşarlığına intikal ettirmiştir. Sayın Bakan Çay - Kur Yönetim Kurulunda uzun yıllar çok faydalı çalışmalar yapmıştır. Bakan olmadan evvel yerleri tayin edilmiş olan bu 17 fabrikanın yapılmasında mutiak zaruret olduğunu alakalı mercilere anlatmış ve gerekli her gayreti göstermişlerdir, fakat sonuç alınmamıştır. Yalnız bu yıl imha edilen yaş çay yaprağının kıymeti 500 000 000 liranın üstündedir. Bir fabrika 40 ila 50 milyon liraya yapılır, ve en az 3 senede tamamlanır. Bütçede fabrika yapımı için açık bir tahsisat ve öneri yoktur. Çay kurumunun ihtiyaçlarını herkesten çok iyi bilen Sayın Bakan bu 17 fabrikayı daha uzun seneler milletimizi zarardan kurtarmak için yaptırmaktan vazgeçmeyeceğine göre fabrika inşaat ödeneklerini nereden ve ne suretle temin edecektir?

TC

Gümrük ve Tekel Bakanlığı

12 . 4 . 1978

Çay İşleri Müdürlüğü

Sayı : 800/940

Cumhuriyet Senatosu

(Genel Sekreterliğine)

İlgi : 21 . 3 . 1978 tarih 14628-6324-7/874 sayılı yazımız.

Cumhuriyet Senatosu Sayın Üyesi Talât Doğan'ın yazılı soru önergesine verilen cevap 3 nüsha olarak ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Tuncay Mataracı

Gümrük ve Tekel Bakanı

Rize Senatörü Sayın Dr. Talât Doğan'ın yazılı soru önergesi cevabı.

Çay - Kur Genel Müdürlüğü 1977 Bütçesine bütçe komisyonunca konulan 100 milyon TL. ile 10 fabrikanın yapımı için tahsisat ayrıldığı malumlarımızdır.

10 fabrikanın yeri için kamulaştırmaların hızla başladığı ve gerekli projeler hazırlanarak DP Müsteşarlığına intikal ettirilmiştir.

7 fabrikanın daha yapılması için çalışmalar tamamlanarak 1978 yılı revize programı olarak DP Müsteşarlığına sunulmuştur.

Ohumlu sonuç alınması için gerekli girişimlerimizin devam etmekte olduğunu bilgilerinize arz ederim.

Tuncay Mataracı

Gümrük ve Tekel Bakanı

Cumhuriyet Senatosu

GÜNDEMİ

47 NCI BİRLEŞİM

13 . 4 . 1978 Perşembe

Saat : 15.00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL
KURULA SUNUŞLARI

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK
İŞLER

II

SORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ
KARARLAŞTIRILAN İŞLER

1. — TBMM eski üyeleri hakkında Kanunun Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (M. Meclisi: 1/32; C. Senatosu : 1/554) (S. Sayısı: 768) (Dağıtım tarihi: 13.3.1978) (7.6.1974 tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından bir daha görüşülmek üzere geri gönderilmiştir.) (C₂ Senatosundaki bitiş tarihi: 9.5.1978)

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI
VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA
GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, Kızılay altgeçidi ve çarşı yapımı inşaatıyla ilgili Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/24)

2. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, İstanbul'da Aksaray ve Sultanhamam'da vukubulan yangınlar hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/27)

3. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Hüsamettin Çelebi'nin, son altı ay içinde temeli atılan tesislere dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/53)

4. — Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Nejat Sarıçalı'nın ithal edilen bitkisel yağ ve margarin konusunda Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/63)

5. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in, Adana iline bağlı bazı ilçe köylerindeki YSE ve bayındırlık hizmetlerine dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/66)

6. — Başbakanlığa bağlı Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı tarafından hazırlanmış olan yönetmelik hakkında kurulan Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu raporu. (10/16) (S. Sayısı : 688) (Dağıtım tarihi : 28 . 3 . 1977)

7. — 1975 yılı kömür üretimi, dağıtımı, müracaat ve dağıtım tarihleri hakkında kurulan Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu raporu. (10/30) (S. Sayısı : 704) (Dağıtım tarihi : 18 . 4 . 1977)

8. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Hüsamettin Çelebi'nin, 1 Mayıs 1977 tarihinde İstanbul Taksim Cumhuriyet Alanında meydana gelen olaylara dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/67)

9. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Hüsamettin Çelebi'nin, 1 Ocak 1974 tarihinden sonraki teşvik belgesi imalat izni ve fiyat tespiti işlemlerine dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/68)

10. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Ni-yazi Ünsal'ın, TC Ziraat Bankasının açtığı krediler ve bunlara bağlı harcamalar hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/69)

11. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in, traktör imali, ithali ve bu hususa ilişkin kurulmuş şirket ve holdingleler hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/70)

12. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in, Tarım ürünlerinin taban fiyatlarının tespit ve ilanı hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/71)

13. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in, sıtma ve bulaşıcı hastalıklarla mücadele hususunda Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/72)

14. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Ni-yazi Ünsal'ın, işkence olayları hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/73)

15. — Cumhuriyet Senatosu Rize Üyesi Talât Doğan'ın, çay üretimi ile ilgili Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/74)

16. — Cumhuriyet Senatosu Rize Üyesi Talât Doğan'ın, sağlıkta can güvenliği konusunda Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/75)

17. — Cumhuriyet Senatosu Manisa eski Üyesi Orhan Süersan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 11 . 1969 tarih ve 71 sayılı Haftalık Karar cetvelindeki 5894 sayılı Kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 31 . 5 . 1971 tarih ve 6, 10 . 5 . 1972 tarih ve 6, 20 . 6 . 1974 tarih ve 6, 3 . 3 . 1975 tarih ve 6, 21 . 2 . 1977 tarih ve 6 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının 8 . 2 . 1978 tarih ve 6 sayılı raporlar hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/81 - 4/22) S. Sayısı: 1574'e 5 nci ek) (Dağıtım tarihi : 22.2.1978)

18. — Kırklareli eski Milletvekili M. Orhan Türkkan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 7 . 1967 tarih ve 38 sayılı haftalık Karar cetvelindeki 2942 sayılı Kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun 31 . 5 . 1971 tarih ve 17/1, 10 . 5 . 1972 tarih ve 17/1, 20 . 6 . 1974 tarih ve 17, 3 . 3 . 1975 tarih ve 17, 21 . 2 . 1977 tarih ve 17 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının 8 . 2 . 1978 tarih ve 17, 17/1 sayılı raporlar hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/80 - 4/23) (S. Sayısı : 1575'e 5 nci ek) (Dağıtım tarihi: 22.2.1978)

19. — Adalet Bakanı İsmail Müftüoğlu'nun (eski Adalet Bakanı) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 22.7.1976 tarih ve 36 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 4257 sayılı Ahmet Barındırır'a ait Kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 42 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun 21.2.1977 tarih ve 166 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 8.2.1978 tarih ve 166 sayılı Rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/294) (S. Sayısı: 670'e 1 nci ek) (Dağıtım tarihi: 22.2.1978)

20. — İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk'ün (eski İçişleri Bakanı) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 22.7.1976 tarih ve 36 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 4276 sayılı Mustafa Altınok'a ait Kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun 21.2.1977 tarih ve 165 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 8.2.1978 tarih ve 165 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/293) (S. Sayısı : 671'e 1 nci ek) (Dağıtım tarihi : 22.2.1978)

21. — Antalya Milletvekili (eski Maliye Bakanı) Deniz Baykal'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 1.11.1974 tarih ve 1 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 11 sayılı Melek İpkin'e ait Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun 21.2.1977 tarih ve 151 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 8.2.1978 tarih ve 151 sayılı Rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu: 4/283) (S. Sayısı : 672'ye 1 nci ek) (Dağıtım tarihi : 22.2.1978)

22. — Milli Savunma Bakanı Ferid Melen'in (eski Milli Savunma Bakanı) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 22 . 7 . 1976 tarih ve 36 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 4254 sayılı Ramazan Kurt'a ait Kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun 21 . 2 . 1977 tarih ve 161 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 8 . 2 . 1978 tarih ve 161 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu: 4/289) (S. Sayısı: 676'ya 1 nci ek) (Dağıtım tarihi : 22 . 2 . 1978)

23. — Milli Savunma Bakanı Ferid Melen'in (eski Milli Savunma Bakanı) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 22 . 7 . 1976 tarih ve 36 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 4268 sayılı Ali Savaş'a ait Kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun 21 . 2 . 1977 tarih ve 162 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 8 . 2 . 1978 tarih ve 162 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/290) (S. Sayısı: 677'ye 1 nci ek) (Dağıtım tarihi: 22.2.1978)

24. — C. Senatosu eski Urfa Üyesi Halil Balkıs, C. Senatosu İzmir eski Üyesi Orhan Kor ve Çanakkale eski Milletvekili Zekiye Gülsen'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 15 . 4 . 1975 tarih ve 3 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 129 sayılı Burhan Göksel'e ait Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergeleri ve Dilekçe Karma Komisyonunun 21 . 2 . 1977 tarih ve 155 - 156 - 157 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının 8 . 2 . 1978 tarih ve 155, 156, 157 sayılı raporlar hakkında tezkeresi. (C. Senatosu: 4/287) (S. Sayısı: 678'e 2 nci ek) (Dağıtım tarihi: 23.2.1978)

25. — Prof. Dr. Safa Reisoğlu'nun (eski Milli Eğitim Bakanı dışardan) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 28 . 6 . 1973 tarih ve 160 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 19212 sayılı Fikriye Ok-

Yay'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanununun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonununun 21 . 2 . 1977 tarih ve 154 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 8 . 2 . 1978 tarih ve 154 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/286) (S. Sayısı : 679'a 1 nci ek) (Dağıtım tarihi : 23 . 2 . 1978)

26. — İstanbul eski Milletvekili (eski Milli Savunma Bakanı) İhrami Sancar'ın Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulununun 1 . 11 . 1974 tarih ve 1 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 23 sayılı Yaşar Kaleli'ye ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanununun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonununun 21 . 2 . 1977 tarih ve 153 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 8 . 2 . 1978 tarih ve 153 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/285) (S. Sayısı : 680'e 1 nci ek) (Dağıtım tarihi: 22.2.1978)

27. — Prof. Dr. Bedri Gürsoy'un (eski Maliye Bakanı dışardan) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulununun 29 . 11 . 1972 tarih ve 135 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 16459 sayılı İshak Şafak'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanununun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonununun 21 . 2 . 1977 tarih ve 52 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 8 . 2 . 1978 tarih ve 52 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/282) (S. Sayısı : 681'e 1 nci ek) (Dağıtım tarihi : 23 . 2 . 1978)

28. — Cumhuriyet Senatosu Ordu eski Üyesi Selâhattin Acar'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulununun 22 . 7 . 1976 tarihli ve 36 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 4264 sayılı Cemal Maden'e ait kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonununun 21 . 2 . 1977 tarih ve 158 sayılı Raporu ile Komisyon Başkanlığının 8 . 2 . 1978 tarih ve 158 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/288) (S. Sayısı : 682'ye 1 nci ek) (Dağıtım tarihi : 23 . 2 . 1978)

29. — Kütahya eski Milletvekili Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulununun 12 . 11 . 1969 tarihli ve 71 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5872 sayılı İhsan Önen'e ait kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonununun 6 . 6 . 1974 tarih ve 7, 3 . 3 . 1975 tarih ve 7, 21 . 2 . 1977 tarih ve 7 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının, 1 . 3 . 1978

tarih ve 7 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/160) (S. Sayısı : 360'a 3 nci ek) (Dağıtım tarihi : 14 . 3 . 1978)

30. — Adana Milletvekili Ahmet Topaloğlu'nun, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulununun 12 . 11 . 1969 tarihli ve 71 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5871 sayılı Şerife Önkal'a ait kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonununun 6 . 6 . 1974 tarih ve 1, 3 . 3 . 1975 tarih ve 1, 21 . 2 . 1977 tarih ve 1 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının 1 . 3 . 1978 tarih ve 1 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/163) (S. Sayısı : 361'e 3 nci ek) (Dağıtım tarihi : 14 . 3 . 1978)

31. — Adana Milletvekili Ahmet Topaloğlu'nun, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulununun 12 . 11 . 1969 tarih ve 71 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5875 sayılı Ayşe Dursun'a ait kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonununun 6 . 6 . 1974 tarih ve 3, 3 . 3 . 1975 tarih ve 3, 21 . 2 . 1977 tarih ve 3 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının 1 . 3 . 1978 tarih ve 3 sayılı rapor hakkında tezkeresi, (C. Senatosu : 4/162) (S. Sayısı : 362'ye 3 nci ek) (Dağıtım tarihi : 14 . 3 . 1978)

32. — Ziya Müezzinoğlu'nun (Eski Maliye Bakanı - Dışardan) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulununun 8 . 6 . 1972 tarih ve 128 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 15558 sayılı Aziz Ronabar'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanununun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonununun, 6 . 6 . 1974 tarih ve 29, 3 . 3 . 1975 tarih ve 29, 21 . 2 . 1977 tarih ve 29 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının 1 . 3 . 1978 tarih ve 29 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/164) (S. Sayısı : 365'e 3 nci ek) (Dağıtım tarihi : 14 . 3 . 1978)

33. — Ziya Müezzinoğlu'nun (Eski Maliye Bakanı - Dışardan) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulununun 1 . 11 . 1970 tarih ve 15 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 1274 sayılı Tahir Şanlı'ya ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanununun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonununun, 20 . 6 . 1974 tarih ve 33, 3 . 3 . 1975 tarih ve 33, 21 . 2 . 1977 tarih ve 33 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının 1 . 3 . 1978 tarih ve 33 sayılı rapor hakkında tezkeresi (C. Senatosu : 4/169) (S. Sayısı : 377'ye 3 nci ek) (Dağıtım tarihi : 14.3.1978)

34. — Ziya Müezzinoğlu'nun (Eski Maliye Bakanı Dışardan) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 8 . 6 . 1972 tarih ve 128 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 15564 sayılı Kemal Derin'e ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanununun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 34, 6 . 3 . 1975 tarih ve 34, 21 . 2 . 1977 tarih ve 34 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının 1 . 3 . 1978 tarih ve 34 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/181) (S. Sayısı : 399'a 3 ncü ek) (Dağıtım tarihi : 14 . 3 . 1978)

35. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 28 . 5 . 1969 tarih ve 64 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5106 sayılı Nuri Öner'e ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanununun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun, 11 . 7 . 1974 tarih ve 51, 6 . 3 . 1975 tarih ve 51, 21 . 2 . 1977 tarih ve 51 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının, 1 . 3 . 1978 tarih ve 51 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/199) (S. Sayısı : 402'ye 3 ncü ek) (Dağıtım tarihi : 14 . 3 . 1978)

36. — Eski Milli Savunma Bakanı Ferid Melen'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 22 . 7 . 1976 tarih ve 36 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 4243 sayılı Abdussamet Orhan Mestçi'ye ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanununun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun 21 . 2 . 1977 tarih ve 163 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 1 . 3 . 1978 tarih 163 sayılı

rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/291) (S. Sayısı : 675'e 1 nci ek) (Dağıtım tarihi : 14 . 3 . 1978)

37. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Mehmet Özgüneş'in, Cumhuriyet Senatosu Hesaplarını İnceleme Komisyonu raporlarının Genel Kurulda ne şekilde işleme tabi tutulacağına dair önergesi ve Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (C. Senatosu : 5/6) (S. Sayısı : 761) (Dağıtım tarihi : 27 . 2 . 1978)

38. — Cumhuriyet Senatosu Yozgat Üyesi Süleyman Ertuğrul Ergin'in yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (3/1218) (S. Sayısı : 769) (Dağıtım tarihi : 7.4.1978)

39. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Ahmet Yıldız'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (3/1275) (S. Sayısı : 770) (Dağıtım tarihi : 7.4.1978)

40. — Cumhuriyet Senatosu Gaziantep Üyesi Selahattin Çolakoğlu'nun yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (3/1276) (S. Sayısı : 771) (Dağıtım tarihi : 7.4.1978)

41. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Haydar Tunçkanat'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (3/1287) (S. Sayısı : 772) (Dağıtım tarihi : 7.4.1978)

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

